

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **H. W. I.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2019, čj. OAM-274/LE-BA02-VL18-PS-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 7. 2019, čj. 17 A 105/2019-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobce byl dne 1. 5. 2019 po příletu z Athén kontrolován v tranzitním prostoru letiště Praha - Ruzyně. Při kontrole se prokázal cizím cestovním dokladem, cizinecká policie ho proto zajistila za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a umístila ho do zařízení pro zajištění cizinců v Balkové. Dne 8. 5. 2019 požádal žalobce v Balkové o udělení mezinárodní

ochrany. Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 5. 2019 označeným v záhlaví zajistil žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť existovaly oprávněné důvody domnívat se, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil, zda je žalobce zranitelnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Podle žalobce tím žalovaný zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Konstatoval sice nedostatky ve způsobu, jakým se žalovaný zabýval žalobcovými psychickými problémy v souvislosti s jeho možnou zranitelností, žalobě však nevyhověl. Podle krajského soudu ze správního spisu ani z žalobních tvrzení neplyne žádná souvislost mezi žalobcovými psychickými problémy a jeho umístěním v zařízení pro zajištění cizinců. Správní spis poskytuje oporu pro závěr, že obava žalobce ze zajištění je především přirozenou obavou z omezení osobní svobody, která však svou povahou neodpovídá zákonným typům zranitelnosti. Krajský soud vady řízení neshledal a dodal, že není ostatně ani jasné, jak by potenciální vada řízení mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Žalobce totiž ani v žalobě netvrdil, že by ve skutečnosti byl zranitelnou osobou.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně vypořádal žalobní námitku, podle níž žalovaný nedostatečně zjistil, zda je stěžovatel zranitelnou osobou. Stěžovatel sdělil ve správním řízení, že trpí psychickými problémy, pro které se natolik obával umístění v zařízení pro zajištění cizinců, že raději riskoval trestní stíhání a opatřil si padělané doklady. Krajský soud sám neměl přezkoumávat, zda je stěžovatel zranitelnou osobou. Vada rozhodnutí žalovaného nemůže být napravena vlastní činností krajského soudu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělil, že stěžovatel neuvedl nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že je zranitelnou osobou. Domnívá se, že dostatečně zjistil skutkový stav a své závěry dostatečně odůvodnil; žádné vady řízení neshledává.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Spor je o to, zda se žalovaný přezkoumatelně vypořádal s otázkou stěžovatelovy zranitelnosti. Žadatele o mezinárodní ochranu, který je zranitelnou osobou, lze zajistit pouze za přísných podmínek stanovených v § 46a odst. 3 zákona o azylu. Jelikož žalovaný neshledal stěžovatele zranitelným, nehledal prostor pro uplatnění tohoto ustanovení.

[8] Zranitelnou osobou je podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu *zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.*

[9] Ze správního spisu vyplývají následující informace. Stěžovatel do protokolu o výsledku účastníka řízení o správním vyhoštění dne 1. 5. 2019 (viz rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 2. 5. 2019) uvedl, že je po zdravotní stránce zdravý, jen po sebevražedném atentátu na jeho matku a dvě sestry v roce 2015 v Kábulu „někdy trpí psychickou poruchou“, která se projevuje tím, že má „špatné spaní a někdy zapomíná, co chce říci“. Na dotaz, proč nepožádal o azyl v Řecku, stěžovatel sdělil, že pokud by tak učinil, byl by umístěn v táboře pro žadatele o azyl po dobu šesti měsíců. S ohledem na své psychické problémy nechtěl být v táboře uzavřen bez možnosti kdykoli odejít. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 13. 5. 2019 odpověděl stěžovatel k dotazu žalovaného, že je zdravý, nemá žádná zdravotní omezení ani jiné zvláštní potřeby. Během pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu (viz protokol ze dne 29. 5. 2019) stěžovatel sdělil, že se cítí fyzicky zdravý, ale má psychické potíže, navštívil i psychologa, nemůže spát a bere prášky na spaní. Také často zapomíná. Uvedl, že v Řecku nechtěl být v uzavřeném táboře, nechce v něm být ani v Balkové.

[10] Žalovaný konstatoval v rozhodnutí o zajištění, že stěžovatel neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou. Stěžovatel je dospělým a zcela zdravým mužem, v žádném ze správních řízení neuvedl ani nijak nenaznačil, že by byl podroben jakémukoli násilí, které by z něj činilo zranitelnou osobu.

[11] NSS ve shodě s krajským soudem (viz body 9 a 10 rozsudku) považuje způsob, jakým se žalovaný vypořádal s možnou stěžovatelovou zranitelností, za nedostatečný. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného v tomto bodě je obecné a šablonovité, bez vazby na konkrétní skutečnosti, které vyplývají ze správního spisu. Předchozí podrobení násilí není nutným znakem zranitelnosti. Osoby mohou být zranitelné právě v důsledku toho, že trpí vážnou duševní poruchou. Stěžovatel v řízení před správními orgány opakovaně uváděl, že trpí psychickými obtížemi. Žalovaný se měl se stěžovatelovými tvrzeními vypořádat, posoudit stěžovatelův duševní stav a vyhodnotit, zda jej činí zranitelným ve smyslu zákonné definice. NSS však souhlasí s krajským soudem, že tyto vady v posuzovaném případě nezakládají nepřezkoumatelnost ani důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného.

[12] Především je podstatné, že stěžovatel v řízení před krajským soudem ani před NSS netvrdí ani nedokládá, že je zranitelnou osobou. Jestliže žalovaný nezjistil důvody zranitelnosti, nemohl zasáhnout do stěžovatelových práv, pokud stěžovatel zranitelnou osobou ve skutečnosti nebyl. NSS přitom souhlasí s krajským soudem v tom, že zjištěné skutečnosti vyplývající ze správního spisu o stěžovatelově zranitelnosti nesvědčí. Uvádí-li stěžovatel v kasační stížnosti, že se pro své psychické problémy „natolik obával umístění v zařízení pro zajištění cizinců, že raději riskoval trestní stíhání a opatřil si padělané doklady“, tvrdí pouze obavu ze zajištění; o charakteru a intenzitě jeho duševních problémů ani o jejich souvislosti se zajištěním to nijak nevypovídá.

[13] Stěžovatel nepředložil krajskému soudu žádná nová tvrzení ohledně svého duševního stavu, ze kterých by bylo možno usoudit na jeho zranitelnost. Krajský soud tedy v souladu s principem plné jurisdikce posoudil obsah správního spisu. Dospěl k závěru, že informace zde nashromážděné poskytují dostatečnou oporu pro závěr, že

stěžovatel není zranitelnou osobou. NSS s tímto hodnocením souhlasí a ve zbytku odkazuje stěžovatele na odůvodnění rozsudku krajského soudu. NSS pouze mírně koriguje úvahu krajského soudu o tom, že stěžovatel v řízení před krajským soudem neoznačil jako příčinu obtíží umístění v zařízení pro zajištění cizinců. Tato skutečnost je pro posouzení zranitelnosti bez významu, neboť psychické problémy nemusely být nutně zapříčiněny zajištěním či obavou z něj, aby bylo možno na stěžovatele nahlížet jako na zranitelnou osobu. S touto drobnou úpravou rozsudek krajského soudu ob stojí.

[14] NSS uzavírá, že přestože se žalovaný v odůvodnění výslovně nevypořádal s tvrzenými psychickými problémy stěžovatele, jeho závěr o tom, že stěžovatel není zranitelnou osobou, je správný. Lze přisvědčit stěžovateli, že krajský soud v tomto bodě částečně nahradil odůvodnění žalovaného, v tomto konkrétním případě to však není důvod ke zrušení rozhodnutí: výsledek posouzení krajského soudu nemůže být pro stěžovatele překvapivý, ostatně ani sám netvrdí, že by byl zranitelnou osobou. NSS v posuzované věci neshledává zásah do stěžovatelových práv, jimž by měl poskytnout ochranu.

[15] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované nevznikly náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti.

[16] NSS ustanovenému zástupci přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Jde o odměnu jeden úkon právní služby, a to za písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupci náleží odměna ve výši 3 100 Kč za jeden úkon právní služby podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Dále mu náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce je plátcem DPH, proto mu rovněž náleží náhrada ve výši 21 % z částky 3 400 Kč, tj. 714 Kč. Celkem odměna činí 4 114 Kč. Tato částka bude zástupci vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

[17] NSS ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu za úkon spočívající v další poradě s klientem přesahující jednu hodinu dne 16. 7. 2019 podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu. Potvrzení o právní konzultaci, které zástupce předložil, neprokazuje, že porada trvala skutečně déle než jednu hodinu. Z potvrzení je zřejmé, že bylo vyhotoveno před uskutečněním porady, v té době však délka porady nemohla být ještě známa. Podle potvrzení zástupce stěžovateli vysvětlil zejména důsledky eventuální úspěšnosti kasační stížnosti, porada se však nijak nepromítla do obsahu kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. ledna 2020

Zdeněk Kühn

pokračování

10 Azs 260/2019 - 32

předseda senátu